

Evolució de les interrupcions voluntàries de l'embaràs

ILLES BALEARS 1992-2003

Govern
de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum

Evolució de les interrupcions voluntàries de l'embaràs

ILLES BALEARS
1992·2003

Direcció General de Salut Pública i Participació

Servei d'Epidemiologia

Antònia Galmés Truyols
Margarita Portell Arbona
Gabriel Arbona Cerdà
Catalina Bosch Isabel
Antonio Nicolau Riutort
Joana Vanrell Berga

Suport administratiu Teresa Miserol Colom

Agraïments a totes les persones que aporten informació epidemiològica i suport tècnic

Impressió Plan b

Disseny i maquetació Marilén Mayol

Edita

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació
Palma - Mallorca / Juliol 2005

Copyright Conselleria de Salut i Consum

ISBN 84-689-6007-1

Dipòsit legal

Índex

Presentació

Introducció

Interrupció voluntària de l'embaràs a les Illes Balears

1. Notificació dels casos. Lloc de realització de la IVE. Tipus de centre
2. Incidència. Sèrie històrica de les Illes Balears.
Comparació amb la resta d'Espanya
3. Distribució geogràfica
4. Edat
5. Característiques socioeconòmiques
6. Antecedents relacionats amb la reproducció
7. Dades relacionades amb la interrupció l'embaràs
8. Diferències entre les dones que se sotmeten a la IVE a centres de les Illes Balears i les que s'hi sotmeten a centres d'altres comunitats autònomes

Presentació

Una de les activitats més consolidades del Servei d'Epidemiologia és el Registre de les Interrupcions Voluntàries de l'Embaràs, que es va iniciar immediatament després de la despenalització de l'avortament voluntari en alguns supòsits.

Les interrupcions de l'embaràs s'han convertit en una preocupació prioritària en els àmbits relacionats amb la salut reproductiva, i molt especialment en grups d'edat joves, ja que des de la despenalització és una possibilitat a la qual s'acullen cada vegada més dones joves.

La informació que recull el Registre ha de servir, òbviament, per a la planificació de les intervencions sanitàries, però pretenem que no es limiti a aquest camp, sinó que la puguin utilitzar professionals de molts altres àmbits, entre els quals es poden destacar el camp de l'acció social, el de l'educació i el de la investigació i volem que quedi a l'abast, també, de persones o col·lectius interessats en el tema.

Ateses aquestes consideracions, en els darrers temps s'ha fet un esforç important, en primer lloc, per millorar el Registre i, en segon, per presentar aquesta publicació que reflexa les dades més rellevants del Registre de les Interrupcions Voluntàries de l'Embaràs des de l'any 1992 fins al 2003.

Vull també agrair a tots els professionals dels centres sanitaris acreditats de les Illes Balears que emplenen i trameten els protocols individualitzats i sense la col·laboració dels quals no es podria comptar amb una informació epidemiològica tan consistent com la que ha servit per elaborar aquesta publicació.

Antoni Pallicer Orzáez

Director General de Salut Pública i Participació

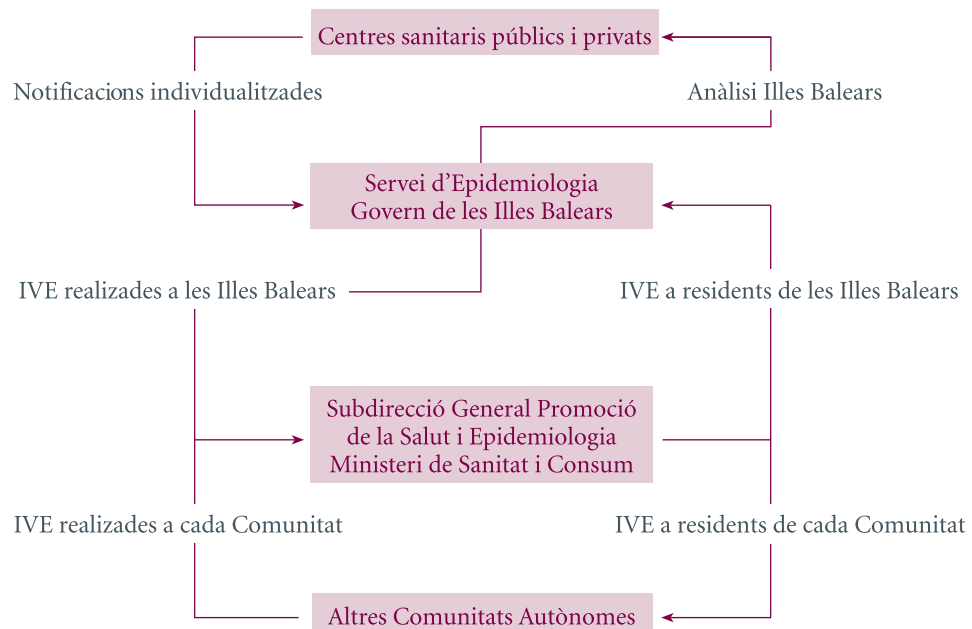
Introducció

Al 1985 es va despenalitzar l'avortament voluntari a Espanya en determinades circumstàncies (LO 9/1985, de 5 de juliol). Des de llavors es realitza una vigilància epidemiològica constant, que a les Illes Balears du a terme el Servei d'Epidemiologia de la Direcció General de Salut Pública i Participació. Així, des del 1986 es manté un Registre d'Interrupcions Voluntàries de l'Embaràs (IVE), que aporta informació sobre tots els avortaments voluntaris legals que es realitzen.

El circuit de la informació, que mostra la **figura 1**, és el següent:

FIGURA 1

Circuit de la recollida d'informació sobre interrupcions voluntàries de l'embaràs (ive)

- Els centres acreditats per a realitzar les IVE, tant els de titularitat pública com privada, constitueixen les fonts d'informació d'aquest registre. Durant el 2003 els centres notificadors han estat 6, 4 públics i 2 privats.

- El Ministeri de Sanitat i Consum recull la informació de totes les Comunitats

Autònomes, depura i agrega la informació, i envia a cada Comunitat Autònoma un fitxer amb les dades de les IVE realitzades fora de la comunitat autònoma a dones residents a la comunitat en qüestió. Així doncs, la informació de què disposam de cada any, és la següent: IVE realitzades a les Illes Balears tant a dones residents a les Illes Balears com a dones residents a altres comunitats autònomes, i IVE realitzades a altres comunitats autònomes a dones residents a Illes Balears.

Aquest sistema garanteix que cada comunitat autònoma tengui tota la informació sobre les IVE realitzades a residents a la comunitat, sigui el que sigui el lloc on s'han fet. Té l'inconvenient de retardar l'obtenció de la informació completa. A les Illes Balears disposam, poc després d'acabar l'any, de la informació de les IVE realitzades al territori de la comunitat autònoma i un any després les realitzades fora de la comunitat. La relativament elevada proporció de dones residents a les Balears i que se sotmeten a una IVE a altres comunitats i la distribució irregular de la illa de residència d'aquestes dones obliguen a fer l'anàlisi anual una vegada rebuda aquesta informació. La **taula 1** mostra el llistat de les variables que recull el Registre.

TAULA 1

Variables que recull el Registre d'IVE (any 2003)
1. Centre on es realitza la IVE
2. Dades de la dona:
Data de naixement
Convivència en parella
Estat civil
Lloc de residència (província, municipi, codi postal)
Ingressos econòmics propis
Situació laboral de la dona
Situació laboral de la parella o del sustentador principal
Nombre de fills vius
Data del darrer part
Nombre d'IVE anteriors a l'actual
Data de la darrera IVE
Assistència a serveis de planificació familiar durant els darrers dos anys
3. Dades de la intervenció:
Lloc on es va informar per primera vegada de la possibilitat d'interrompre l'embaràs
Setmanes de gestació al moment de la IVE
Data d'ingrés
Data de la intervenció
Data de l'alta
Motiu de la IVE (perill per a la salut materna, fetal o violació)
Causa de la IVE (patologia específica)
Mètode utilitzat en la intervenció

Les poblacions utilitzades per calcular les taxes venen de dues fonts. Per fer les comparacions amb la resta d'Espanya utilitzam les projeccions a partir del cens de 1991 que va fer l'Institut Nacional d'Estadística (INE) per al Ministeri de Sanitat i Consum (MSC) i que utilitza aquest organisme. Per a la resta hem emprat la revisió anual del padró que realitza l'Institut Balear d'Estadística (IBAE). Per al càlcul de les taxes utilitzam les dones d'edats compreses entre els 15 i els 44 anys. Als grups extrems (menors de 15 anys i majors de 44) la incidència és baixa i variable, cosa que dona lloc a taxes molt inestables, i se'n presenten únicament els nombres absoluts.

A aquest informe es presenta la informació sobre les característiques de les dones residents a les Illes Balears que s'han sotmès a una IVE durant l'any 2003. Les dades corresponents a l'evolució de les taxes insulars es presenten a partir del 1995 i la informació evolutiva referent a l'evolució anual per grup d'edat es mostra des de l'any 1994. La resta de dades evolutives es presenten a partir del 1992.

1. Notificació

A l'any 2003 el nombre total de casos notificats per centres acreditats de les Illes Balears ha estat de 2.369, 33 dels quals corresponen a dones residents a altres comunitats autònomes. Hi ha, a més, 276 notificacions d'IVE referents a dones residents a les Illes Balears i que s'havien realitzat a altres comunitats autònomes. Així doncs, el nombre total d'IVE realitzades a dones residents a les Illes Balears ha estat 2.612.

Pel que fa al tipus de centre notificador, de les IVE realitzades fora de les Illes Balears no en consta aquesta informació. De les realitzades a la nostra comunitat autònoma, el 96% es va fer a centres sanitaris privats i el 4% a centres públics.

A la **taula 2** es mostren les IVE realitzades a centres de les Illes Balears, per any i lloc de residència de les dones, del període 1992-2003.

TAULA 2

IVE realitzades a Illes Balears. Distribució per lloc de residència de la dona

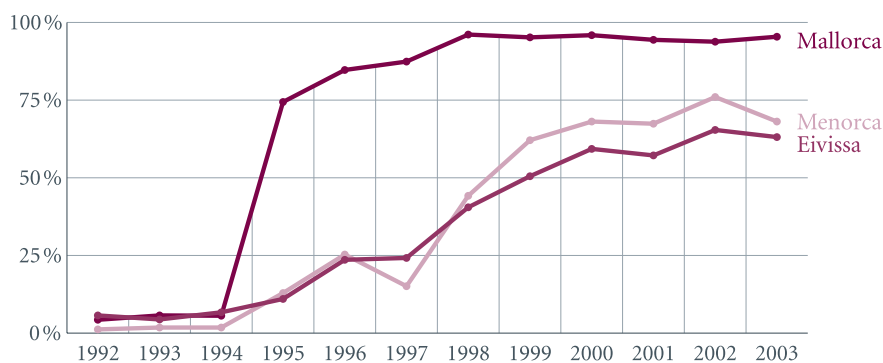
	Illes Balears		Altres CCAA		Total
	N	%	N	%	N
1992	40	97,6	1	2,4	41
1993	51	100	0	0	51
1994	47	100	0	0	47
1995	569	99,1	5	0,9	574
1996	966	99,0	10	1,0	976
1997	1.030	97,9	22	2,1	1.052
1998	1.609	96,4	60	3,6	1.669
1999	1.747	97,4	47	2,6	1.794
2000	2.035	99,1	18	0,9	2.053
2001	2.128	98,4	35	1,6	2.163
2002	2.368	98,7	30	1,3	2.398
2003	2.336	98,6	33	1,4	2.369

Respecte de les IVE a dones residents a la nostra comunitat el percentatge de les realitzades a centres de les Illes respecte al total ha augmentat des del 5% de l'any 1992 al

89% del 2003. A la **figura 2** es mostra l'evolució d'aquest percentatge per illa. S'hi evidencien diferències importants entre Mallorca i les altres illes. A Mallorca s'hi ubiquen els centres privats i probablement per aquest motiu en els darrers anys més del 90% de les dones que resideixen en aquesta illa i es sotmeten a una IVE ho fan en aquests centres. A Menorca i a Eivissa aquest percentatge és menor (entre el 60% i el 75%).

FIGURA 2

IVE a les Illes Balears, 1992-2003. IVE realitzades a dones amb residència a la comunitat autònoma. Percentatge de les IVE realitzades a centres de les Balears respecte del total. Distribució per illes.

Des del 1995, any en què es va acreditar el primer centre privat, el percentatge d'IVE fetes a centres privats és de més del 90%, tal com es mostra a la **taula 3**.

TAULA 3

IVE a les Illes Balears, 1992-2003. IVE realitzades a les Illes Balears, a dones residents a la comunitat autònoma. Tipus de centre que realitza la IVE

	Centres de titularitat pública		Centres de titularitat privada		Total N
	N	%	N	%	
1992	40	100	0	0	40
1993	51	100	0	0	51
1994	47	100	0	0	47
1995	54	9,5	515	90,5	569
1996	56	5,8	910	94,2	966
1997	36	3,5	994	96,5	1.030
1998	77	4,8	1.532	95,2	1.609
1999	82	4,7	1.665	95,3	1.747
2000	84	4,1	1.951	95,9	2.035
2001	100	4,7	2.028	95,3	2.128
2002	75	3,2	2.293	96,8	2.368
2003	94	4,0	2.242	96,0	2.336

2. Incidència. Sèrie històrica de les Illes Balears. Comparació amb la resta d'Espanya.

El nombre d'interrupcions voluntàries de l'embaràs notificades corresponents a l'any 2003 a dones residents a les Illes Balears ha estat de 2.612. La taxa a dones de 15 a 44 anys ha estat d'11,5 casos per 1.000. A la sèrie històrica es veu un augment de la taxa, des de l'any 1992, de 5,5 punts (Taula 4).

TAULA 4

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1992-2003. Evolució de la incidència		
Any	Nombre absolut de casos	Taxa per 1.000
1992	1.026	6,0
1993	924	5,3
1994	926	5,3
1995	922	5,2
1996	1.335	7,4
1997	1.361	7,5
1998	1.864	9,9
1999	1.983	10,3
2000	2.267	11,3
2001	2.437	11,6
2002	2.678	12,2
2003	2.612	11,5

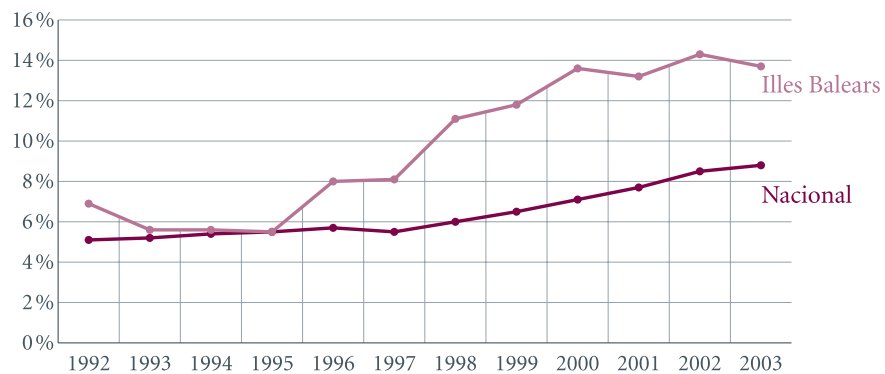
La incidència, que al 2003 ha estat lleugerament més baixa que al 2002, sembla estabilitzar-se en els darrer anys del període.

En comparar amb la taxa nacional (figura 3), es veu que al principi del període la incidència a la nostra comunitat era pràcticament igual a la nacional, i a partir de l'any

1996 va iniciar una tendència ascendent molt pronunciada, i molt més ràpida que la del total d'Espanya. Així, mentre que al 1994 ambdues taxes voltaven els 5,5 casos per 1.000, a la meitat del període les taxes de les Illes Balears quasi doblaven les nacionals. Durant els darrers anys l'augment de les interrupcions voluntàries de l'embaràs ha estat més pronunciat a la resta d'Espanya, tot i que al 2003 encara hi ha una diferència de 5 punts.

FIGURA 3

IVE a les Illes Balears 1992-2003. Comparació entre les taxes nacionals i les de les Illes Balears. Taxes per 1.000 dones de 15 a 44 anys

3. Distribució geogràfica

A l'any 2003 la distribució per illes mostra una taxa similar a Mallorca i a Eivissa i Formentera, 12 casos per 1.000 dones de 15 a 44 anys, mentre que a Menorca la incidència és sensiblement més baixa, de 8,4 casos per 1.000. La **taula 5** mostra la taxa específica i el nombre absolut de casos per grup d'edat de cada illa. La distribució per grups d'edat és molt similar a Mallorca i a Eivissa, i lleugerament desplaçada cap als grups més joves a Menorca, on el 44% de dones tenen menys de 25 anys, mentre que aquest percentatge és del 37% a Mallorca i del 38% a Eivissa i Formentera.

TAULA 5

IVE a les Illes Balears, any 2003. Distribució per illa i per grup d'edat
Nombre absolut d'IVE (N), taxes per 1.000 (tx) i percentatge (%)

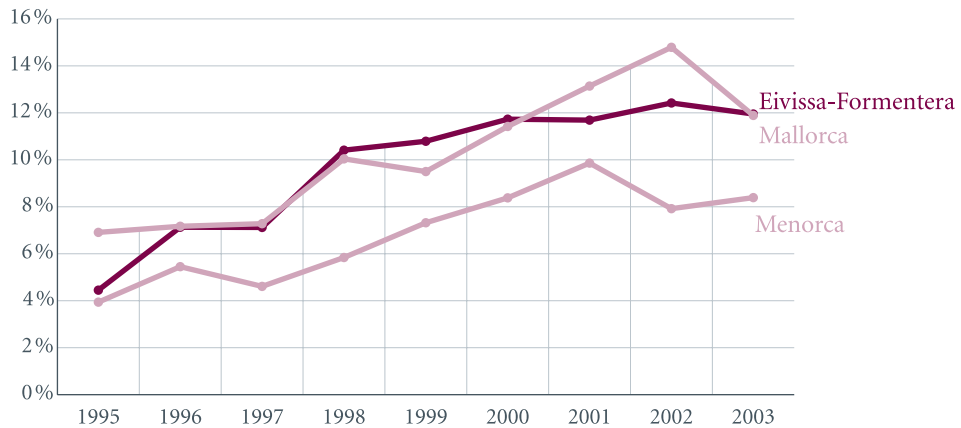
Grup d'edat	Mallorca			Menorca			Eivissa-Formentera			Illes Balears ¹		
	N	Tx	%	N	Tx	%	N	Tx	%	N	Tx	%
< 15 anys	3	-	0,1	2	-	1,2	3	-	0,9	8	-	0,3
15-19	247	12,2	11,7	24	11,0	14,7	41	13,4	12,3	312	12,2	11,9
20-24	525	19,1	24,8	46	15,9	28,2	83	19,4	24,9	654	18,9	25,0
25-29	543	15,8	25,7	35	9,2	21,5	90	16,0	27,0	670	15,3	25,7
30-34	381	11,3	18,0	27	7,3	16,6	60	11,2	18,0	468	10,9	17,9
35-39	292	9,2	13,8	26	7,3	16,0	41	8,2	12,3	360	9,0	13,8
40-44	110	3,9	5,2	3	1,0	1,8	15	3,4	4,5	128	3,6	4,9
> 44	12	-	0,6	0	-	-	0	-	-	12	-	0,5
Total	2.113	12,0	100	163	8,4	100	333	11,9	100	2.612	11,5	100

(1) Inclou 3 casos sense informació sobre el lloc de residència de la dona

A la **figura 4** es mostra l'evolució de la incidència a cada illa. Es veu com Mallorca i Eivissa presenten unes incidències molt semblants, amb una tendència similar, mentre que les taxes de Menorca es mantenen per davall de 10 casos per 1.000 i de 2 a 4 punts més baixes que a les altres illes.

FIGURA 4

IVE a les Illes Balears, 1995-2003. Evolució de la taxa d'incidència per illes
Taxes per 1.000 dones de 15 a 44 anys.

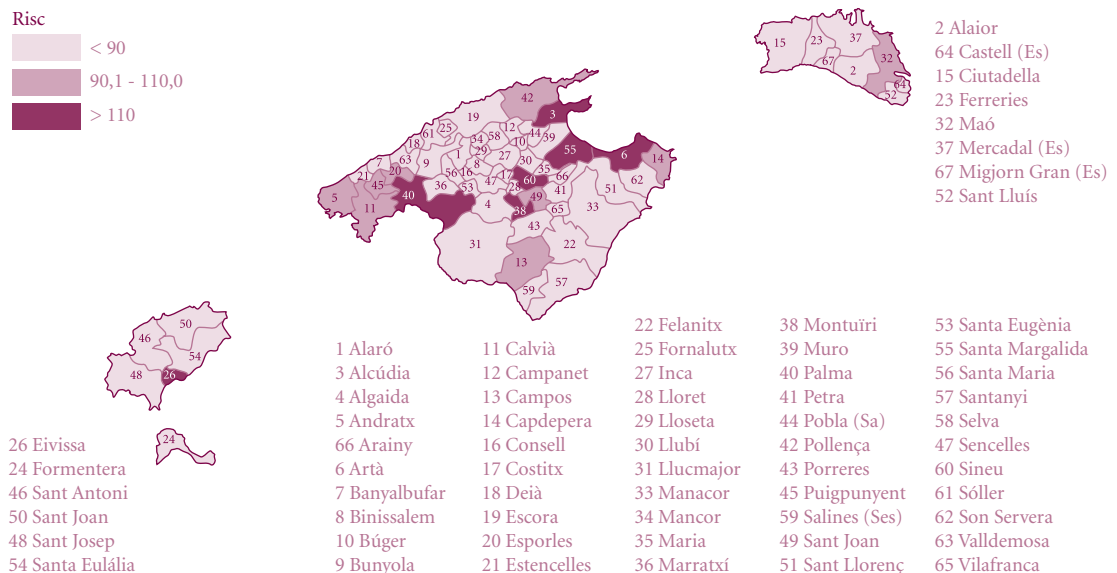

La distribució per municipi de les IVE del 2003 és molt irregular. A quatre municipis dels 67 de la comunitat autònoma no hi ha hagut cap IVE notificada i a tres casos no hi constava el municipi. Pel que fa a la resta, la taxa oscil·la entre els 2 casos per 1.000 de Vilafranca de Bonany, Sencelles i Sant Joan de Labritja i els 20 d'Eivissa. Hi ha 12 municipis que presenten taxes superiors a la mitjana de les Illes Balears.

A partir dels casos esperats, calculats amb l'assumpció d'una distribució homogènia de les IVE proporcional a la població municipal, s'ha calculat el risc, i s'ha considerat que el risc esperat està entre 90 i 110. El risc ha resultat un 10% major que la mitjana a 6 municipis (només dos d'ells, Eivissa i Palma, amb significació estadística), 6 més presenten el risc esperat i el risc de la resta és menor que l'esperat (figura 5). Les taxes d'Eivissa i de Palma han estat, respectivament, de 20,2 i de 14,7 casos per 1.000.

FIGURA 5

IVE a les Illes Balears, 2003. Distribució per municipis, segons el risc.

4. Edat

A l'any 2003, l'edat mitjana de les dones era de 27,6 anys, amb un rang de 14 a 47 anys. La meitat de les dones tenien 27 anys o menys al moment de la IVE (**taula 6**)

TAULA 6

IVE a les Illes Balears, any 2003	
Edat en anys: resum de dades	
Edat mitjana	27,6
Desviació típica	6,9
Edat mínima	14
Edat màxima	47
Percentil 25	22
Percentil 50	27
Percentil 75	33

La distribució per grup d'edat (**taula 5**) mostra que el grup amb incidència més alta és el de 20 a 24 anys, amb una taxa de 19 casos per 1.000, seguida del grups de 25 a 29 anys i el d'adolescents (15 a 19 anys). Els tres grups presenten taxes més elevades que la global.

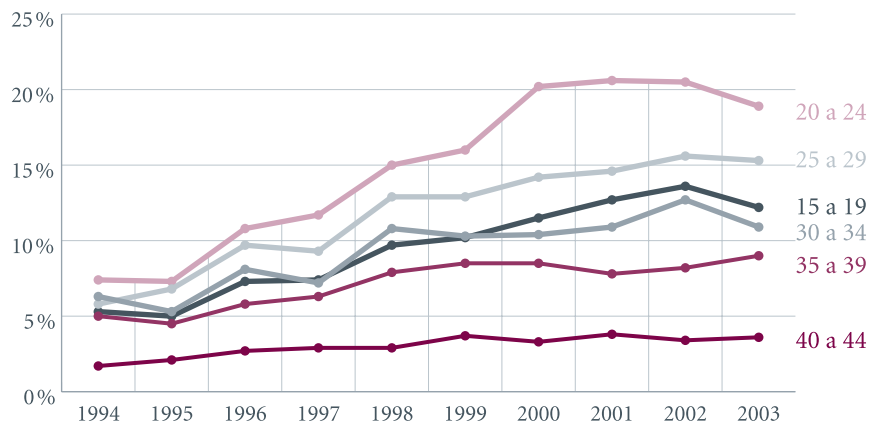
Pel que fa a l'evolució des del 1994, l'augment de la incidència és molt diferent entre grups d'edat: el major increment correspon al grup de 20 a 24 anys, que ha augmentat 11,5 punts (de 7,4 a l'any 1994 a 18 per 1.000 al 2003), seguit dels de 25 a 29 anys i de 15 a 19, amb augments de 9,5 i 6,9 punts respectivament. Els grups amb menor incidència y taxes més estables són els de les dones més grans (**taula 7 i figura 6**)

TAULA 7

IVE a les Illes Balears, anys 1994-2003. Taxes per 1.000 dones. Distribució per grups d'edat										
Grup d'edat	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
15 a 19	5,3	5,0	7,3	7,4	9,7	10,2	11,5	12,7	13,6	12,2
20 a 24	7,4	7,3	10,8	11,7	15,0	16,0	20,2	20,6	20,5	18,9
25 a 29	5,8	6,8	9,7	9,3	12,9	12,9	14,2	14,6	15,6	15,3
30 a 34	6,3	5,3	8,1	7,2	10,8	10,3	10,4	10,9	12,7	10,9
35 a 39	5,0	4,5	5,8	6,3	7,9	8,5	8,5	7,8	8,2	9,0
40 a 44	1,7	2,1	2,7	2,9	2,9	3,7	3,3	3,8	3,4	3,6
15-44 anys	5,3	5,2	7,4	7,5	9,9	10,3	11,3	11,6	12,2	11,5

FIGURA 6

IVE a les Illes Balears, 1994-2003. Taxa específica per grup d'edat. Taxes per 1.000

5. Característiques socioeconòmiques

Poc menys de la meitat de les dones sotmeses a una IVE a l'any 2003 conviu amb una parella (47%), i la majoria (67%) són fadrines (taula 8). Pel que fa a l'evolució, el percentatge de dones que viuen en parella ha estat 2 punts més baix que al 1992, amb oscil·lacions importants durant el període (mínim de 34% i màxim de 54%), mentre que el percentatge de dones fadrines ha augmentat 15 punts des del 1992, i ha mostrat una elevació sostinguda.

TAULA 8

IVE a les Illes Balears, any 2003. Estat civil i convivència en parella				
Estat civil	Conviu en parella			Percentatge
	Si	No	Total	
Fadrina	598	1.161	1.759	67,3
Casada	550	15	565	21,6
Viuda	6	14	20	0,8
Divorciada	25	53	78	3,0
Separada	46	143	189	7,2
No consta	0	1	1	0,0
Total	1.225	1.387	2.612	100
Percentatge convivència	46,9%	53,1%		

Pel que fa al nivell d'estudis i a l'any 2003 (taula 9), la meitat de les dones ha arribat, com màxim, al 2n grau/1r. cicle, que correspon al 2on. curs de la ESO, 8è d'EGB o equivalents (14 anys d'edat). Destaca l'augment de dones amb el nivell de 2n. de batxillerat-COU amb respecte a la mitjana del quinquenni anterior (augment del 60%), una lleugera disminució (10%) dels nivells inferiors i un lleuger augment de dones amb estudis universitaris (10%). També cal destacar que hi ha un 2,5% de dones sense cap tipus d'estudi, i que aquesta proporció no varia al llarg del temps (figura 7).

TAULA 9

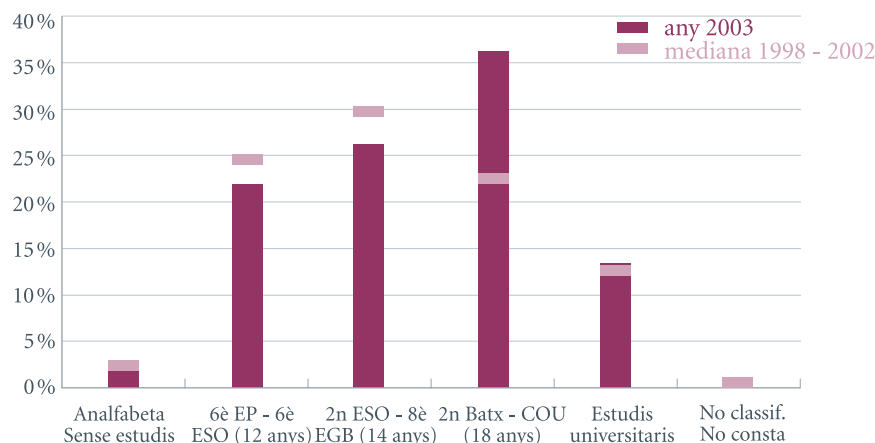
IVE a les Illes Balears, any 2003. Nivell d'instrucció. Nombre absolut d'IVE (N), percentatge (%) i percentatge acumulat (%CUM)

	N	%	%CUM
Analfabeta	6	< 1	0,2
Sense estudis (sap llegir i escriure)	58	2,2	2,5
1er grau (4rt. Educació Primària)	571	21,9	24,3
2on grau / 1er cicle (2on ESO)	686	26,3	50,6
2on grau/ 2on cicle (2on Batxillerat)	942	36,1	86,6
Esc. Universitàries o equivalents	301	11,5	98,2
Facultats, Esc Tec Sup o equi., i postgraduades	47	1,8	100,0
No classificables	0	0,0	100,0
No consta	1	< 1	100,0
Total	2.612	100,0	

NOTA: La informació correspon al màxim d'estudis completats o, en el cas de les estudiant, al cicle al qual estan al moment de la IVE.

FIGURA 7

IVE a les Illes Balears, 2003. Nivell d'estudis. Comparació amb el quinquenni 1998-2002

Quant a la situació laboral i econòmica i a l'any 2003 (taula 10), el 70% té ingressos propis. Amb respecte als anys anteriors, aquest percentatge ha augmentat 5 punts des del 1992, amb un pic important a la segona meitat dels anys 90 (figura 8). La majoria de les dones (67,5%) treballa com assalariada, la segona categoria correspon a les dones en atur (12,5%), i només el 7% (184) consten com estudiant. Del grup de 15 a 19 anys només el 41% està classificada com estudiant. Des del 1992 ha augmentat el percentatge de dones que treballen (7 punts) i el de les aturades o que cerquen el primer treball (4 punts), mentre que han disminuït les mestresses de casa (7 punts) i les que estudien (4 punts), amb fluctuacions importants durant el període (taula 11).

TAULA 10

IVE a les Illes Balears, any 2003. Situació laboral i econòmica de la dona

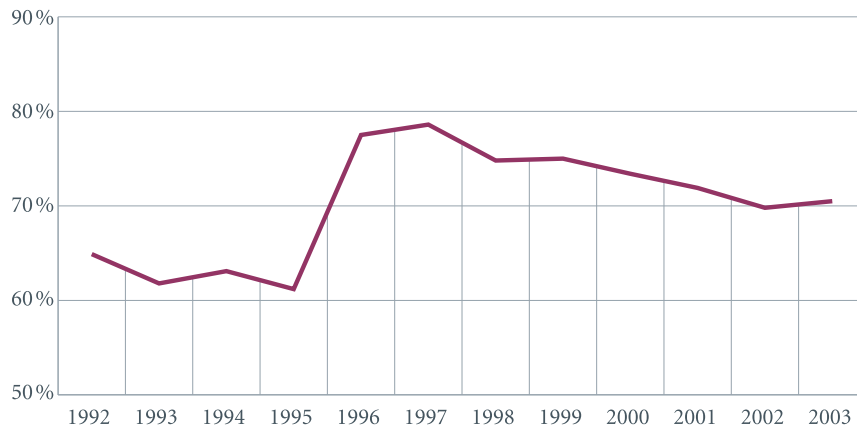
Situació laboral de la dona	Ingressos econòmics propis ¹		Total	
	Si	No	N	%
Patrona o professional que contracta personal	16	0	16	0,6
Patrona o professional que no contracta personal	34	1	35	1,3
Sou, jornal, comissió o altra remuneració	1.763	0	1.763	67,5
Pensionista	4	2	6	0,2
Estudiant	1	182	184	7,0
Aturada o cerca la primera feina remunerada	5	322	327	12,5
Mestressa de casa	7	254	261	10,0
Altres	12	8	20	0,8
Total	1.842	769	2.612	100,0
Percentatge ingressos	70,5	29,5		

(1) No consta la dada "tenir ingressos propis" a un cas consignat com estudiant. El total de casos amb informació és de 2.611

FIGURA 8

IVE a les Illes Balears, 1992-2003.

Evolució del percentatge de dones amb ingressos econòmics propis

TAULA 11

IVE a les Illes Balears, 1992- 2003. Evolució de la situació laboral, en percentatge

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Treballadores en actiu	62	57	58	58	76	75	70	71	70	69	68	69
Aturades	9	16	12	8	5	6	10	11	9	9	12	13
Estudiants	11	10	13	14	9	9	9	8	8	9	7	7
Mestressa de casa	17	17	14	19	9	8	10	8	11	12	11	10
Altres i No consta	1	<1	3	1	1	1	1	1	<1	<1	<1	1

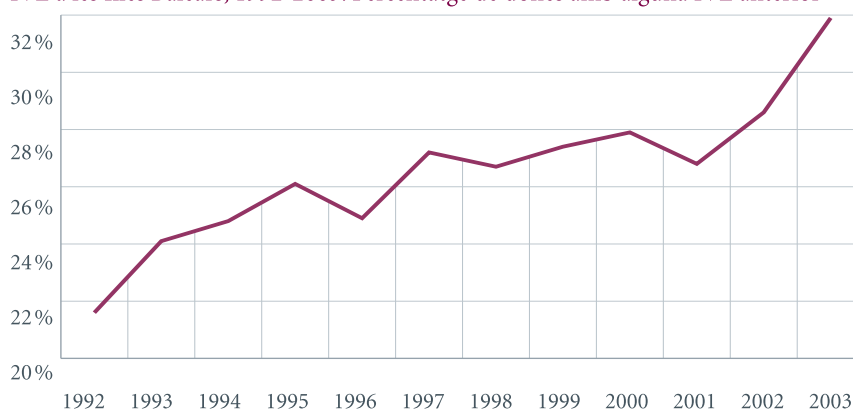
6. Antecedents relacionats amb la reproducció

A l'any 2003 quasi la meitat de les dones (1286, 49%) tenen algun fill, d'aquestes el 48% en tenen un, i el rang va d'1 a 9. El 25% de les dones amb fills varen tenir el darrer part en els 24 mesos anteriors a la IVE. Durant el període 1992-2003, el percentatge de dones amb fills ha fluctuat entre el 43% al 1993 i el 52% al 2000 i la mitjana de dones que havien parit en els 24 mesos anteriors és del 24%.

El 32% (833) de les dones sotmeses a una IVE a l'any 2003 s'havien sotmès a un avortament anterior, i el rang va d'1 a 6 avortaments. El 46% de les dones amb IVE anteriors es van sotmetre a la darrera en els 2 anys precedents. L'evolució de la proporció de dones amb alguna IVE anterior al llarg del període ha estat d'un augment de 10 punts: del 22% de 1992 al 32% de 2003 (figura 9), i el percentatge mitjà de dones que havien avortat en els 2 anys anteriors és del 47%.

FIGURA 9

IVE a les Illes Balears, 1992-2003. Percentatge de dones amb alguna IVE anterior

La data de la darrera IVE és la variable menys recollida al protocol: no consta l'any al 3% i el mes al 50% de protocols de l'any 2003, i és molt irregular al llarg del període. Globalment, no consten l'any al 6% de protocols i el mes al 42%.

El 66% de les dones (any 2003) havien utilitzat algun tipus de servei de planificació familiar en els dos anys anteriors a la IVE, i la majoria d'aquestes dones (58%) havien utilitzat serveis de centres públics (taula 12). Al llarg del període 1992-2003 el percentatge de dones que han utilitzat serveis de planificació familiar ha experimentat

oscil·lacions des del 37% del 1994 al 81% del 1997, i el promig és del 63%. De les dones que han utilitzat aquests serveis, la majoria ho ha fet a centres públics. A la **figura 10** es veu l'evolució d'aquesta variable.

TAULA 12

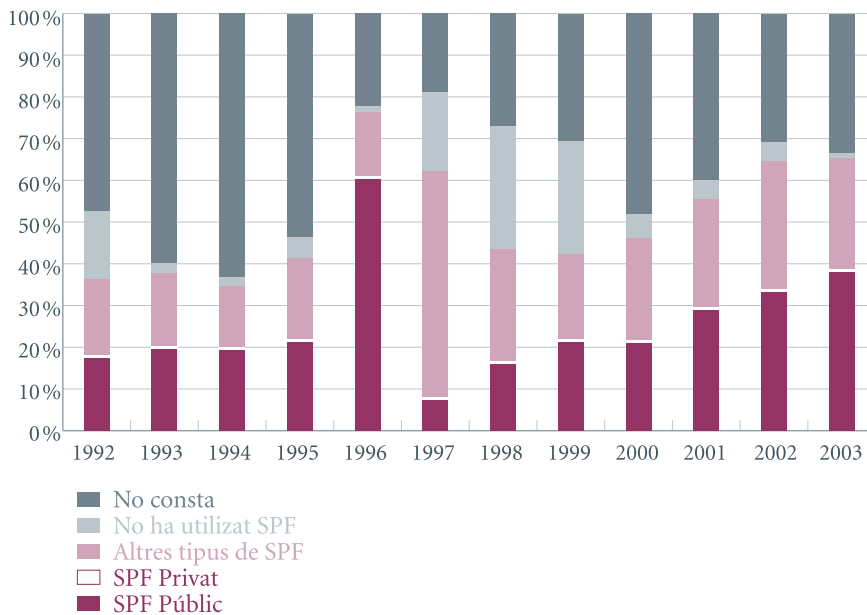
IVE a les Illes Balears, any 2003. Utilització de serveis de planificació familiar (SPF) i tipus de servei utilitzat

	N	%
No han utilitzat SPF	876	33,5
Han utilitzat SPF	1.735	66,5
SPF a centres públics	1.003	57,8
SPF a centres privats	703	40,5
SPF a altres centres	29	1,7

NOTA: A un cas no consta la utilització de SPF

FIGURA 10

IVE a les Illes Balears. Utilització de serveis de planificació familiar en els dos anys anteriors a la IVE i tipus de servei

7. Dades relacionades amb la interrupció l'embaràs

A l'any 2003, el 43% (1.127 dones) s'ha informat de la possibilitat de la IVE a llocs diferents a centres sanitaris (taula 13). Aquesta forma d'informar-se és molt freqüent al llarg de tot el període 1992-2003, excepte en el 1996, i globalment suposa el 45% de les IVE.

TAULA 13

IVE a les Illes Balears, any 2003. Lloc d'informació sobre la possibilitat de la IVE		
	N	%
Centre sanitari públic	946	36,2
Centre sanitari privat	539	20,6
Altres	1.127	43,1
Total	2.612	100,0

El 75% de les dones estaven entre les setmanes de gestació 4 i 9 i el rang és de 4 a 22 (taula 14), amb una mitjana de 8,8 setmanes, molt estable durant tot el període.

TAULA 14

IVE a les Illes Balears, any 2003 Setmanes de gestació: resum de dades	
Mitjana	8,3
Desviació típica	3,0
Mínim	4
Màxim	22
Percentil 25	6
Percentil 50	8
Percentil 75	9

El motiu més freqüent d'avortament és el perill per a la salut física o psíquica de la mare, 2.539 casos que corresponen al 97% de les IVE, percentatge que durant tot el període ha estat entre el 95% i el 98%. A les taules 15 i 16 es mostren les causes de l'any 2003.

8. Diferències entre les dones que se sotmeten a la IVE a centres de les Illes Balears i les que s'hi sotmeten a altres comunitats autònomes

La principal diferència entre aquests dos grups és a l'illa de residència. Mentre que a Mallorca el 98% de les dones se sotmeten a la IVE a centres de la comunitat autònoma, a Menorca són el 68% i a Eivissa el 63%. Durant els primers anys del període les IVE de tota la comunitat autònoma es feien majoritàriament fora de les Illes Balears, situació que va canviar al 1995 en obrir un centre privat a Mallorca. De llavors ençà quasi totes les residents a Mallorca se sotmeten a la intervenció a les Illes Balears. A Menorca i a Eivissa el canvi ha estat més lent i no han arribat a igualar la situació de Mallorca (figura 2)

Pel que fa a la resta de variables, a la **taula 17** es mostren les que presenten alguna diferència. Les dones que surten de la comunitat autònoma reben la primera informació sobre la possibilitat de la IVE majoritàriament a centres sanitaris privats, mentre que les que s'hi sotmeten a les Illes Balears la reben sobretot per vies diferents a centres sanitaris. La mitjana de setmanes de gestació en el moment de la IVE és un poc més alta a les dones que surten de la comunitat. El percentatge d'aquestes dones que ja s'havien sotmès a una IVE dins els 24 mesos anteriors és més baix i també és més baixa la proporció de dones que han acudit a centres de planificació familiar durant els dos anys anteriors. La resta de característiques de les dones són molt similars entre les que se sotmeten a la IVE a les Illes Balears i a altres llocs d'Espanya.

TAULA 17

IVE a les Illes Balears, any 2003. Diferències entre les dones que se sotmeten a la IVE a centres de les Illes Balears (REA) i les que s'hi sotmeten a centres d'altres comunitats autònomes (No REA)¹

	REA	%	No REA	%
Informada possibilitat IVE:				
Centre sanitari públic	862	36,9	84	30,4
Centre sanitari privat	423	18,1	116	42,0
Informada per altres vies	1.051	45,0	76	27,5
Setmanes gestació (mitjana)	8,01	-	11,1	-
IVE dins 0-24 mesos anteriors ²	236	33,2	21	21,9
Han utilitzat serveis de planificació familiar (darrers 2 anys)	1.573	67,3	162	58,7

NOTES

(1) Només es presenten les variables en què s'han vist diferències entre els dos grups

(2) Percentatge sobre les dones amb alguna IVE anterior

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Salut i Consum